

Lélek és természet — lépésről lépésre, napról napra

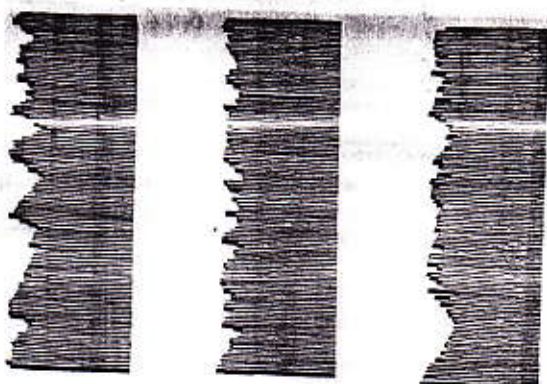
Jiro Okura és
Záborszky Gábor
kiállítása

Ennyire művek feletti kiállítást eddig keveset láttam, mint a japán és a magyar művész közös tárlatát a *Dorothy Galériában*. A Csend zenéje is lehetett volna e tárlat címe, mert *Záborszky* aranyfüst felületein a Nap és a történelem sugárzó csendjei szölkak ki, míg *Okura* faképei, fa-instalációi — legkevésbé szobroknak mondanám őket — a szekercé és a fűrész zajának lecsendesült monumentumaiként jelentek meg előttem. Műveken túli a kiállítás, mert a kétszólamú dallam nem bomlik hangokra, nem bomlik elemekre — nem tárgyasul egyes művekben, hanem együtt zeng, együtt szólal meg kórusként, kamarazeneként.

Záborszky feladta elmúlt években követett törekvését, a természet mint térszerű megfogalmazását. Visszatért a síkokhoz, a nagy egységhez, melybe alig szól bele a törek és gipsz „itt-ott plasztikája”. Nem is bizonyos, hogy egyáltalán érzékelhető még az anyag és a tér bármilyen érvényessége a tablókön. Néhol úgy jelenik meg a szinte dominánsan arany felület, mint vályogház falán egy ikon arany háttere. Különös blaszfémikus-csendes.

Okura szekercéje, fűrészsebet üt, belehasít a fatömbökbe, oszlopokba. Kemény, szállás raszterei olyan változásokat, olyan új rendszereket „építenek be” az anyagba, amittől az sosem volt meditációs eszközzé változik, mint például a termet besugárzó arany-vörös színezésű oszlop rései, vagy fekvő reliefjei. Itt a csend a süvöltő fűrész, csattanó fejszét váltja ki. *Okura* az op-artot „lélektől-lélekig” fában elmesélve örökkévaló eszközzé emeli. Vagyis egy irányzatot képes bedolgozni saját képi-gondolati rendszerébe. Ezáltal raszterei

Jiro Okura:
Erdei nimfa
Magyarországon, 1994,
fa, 180x260 cm

Záborszky
Gábor: *Okura*
üzene, 1994,
vegyes technika,
120x160 cm
IFotók
Tahin Gyula

nem csupán optikai játékok. Felületei, melyek a szem mozgásával elindulnak, hirtelen megdermednek, a színezett felületek „visszahívják” a vibráló foltokat, s így nem látványos trükkök, hanem az anyagba és hangzásokba belefeledkező művész meditációi jutnak el a teremben sétáló nézőkhöz.

Hogy *Okura* és *Záborszky* mennyire „egy test, egy lélek”, ebből a kiállításból kevésbé derül ki. Talán nincs is szükség rá, mindenesetre *Záborszky* képén — az *Okura üzenetén* — az arany betűk ezt a szöveget adják ki: „The Spring is coming day by day”. E tavaszi híradást *Záborszky* jelképes erejűnek érezte és megörökítésre méltónak is. Mi nézők egyetérthetünk ezzel s egy másik üzenetet küldhetünk a két művésznek: „The Art is coming step by step”. Ők ketten ugyanis lépésről lépésre haladnak. Előre.

(*Dorothy Galéria, 1994. VIII. 25—IX. 18.*)

SINKÓ ISTVÁN

Egy fiók megvalósult álma Haraszty István képei

Első megtekintésekor zavarba ejtett *Haraszty István* idei Körmendi Galéria-beli kiállítása. Hiszen a kiállított művek többségében hiába kerestem azt az elmélyült bölcséleti-közéleti tartalmat, ami annak idején a puha diktatúra csontkemény őrzőit bosszantotta elsősorban, de ingerelte az emberit csupán valamiféle hagyományosan érzélemérzékeny anyagban kereső humán értelmiségiek is éppúgy, mint a műszaki világukat az emberi szférával összeegyeztetni képtelen technokratákat. (*Madárkalitka, Fügemagazó*)

E korábbi, sajátosan kelet-európai logikával és humorról összerakott — filozófiai modellekként is felfogható — gépszobroknak egyetlen karakteres képviseltje volt jelen a kiállításon. A kettős című *Stemplire várva II.*, illetve *Termékszerkezet-*

Művészet

94/12